

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту
Завідувачка кафедри

Давиденко І. В.

(підпис)

“ ___ ” _____ 2023 р.

РЕФЕРАТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 242 «Туризм»

За освітньою програмою «Економіка та організація туристичної
діяльності»

на тему: **«Особливості використання історико-культурного
потенціалу Одеського регіону як чинника розвитку туризму»**

Виконавець:

Студентка факультету ЦЗФН

Шушарєва Анастасія Олександрівна _____

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Михайлюк Олена Леонідівна

/підпис/

Одеса 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми обумовлена тим, що на основі представленої інформації можлива подальша розробка комплексних програм розвитку туризму на певній території, що найбільш оптимально використовують компоненти її туристичного потенціалу для підвищення ефективності туристичного бізнесу.

Мета дослідження - виявлення сутності туристського потенціалу території та характеристика його компонентів, а також їх впливу на ефективність туристичного бізнесу на цій території.

Завдання дослідження:

- охарактеризувати основні положення;
- визначити поняття «потенціал» у туристичній діяльності;
- проаналізувати сучасний стан розвитку туризму в Україні;
- описати світовий досвід використання історико-культурного потенціалу;
- вивчити національний досвід використання історико-культурного потенціалу;
- проаналізувати сучасний стан і перспективи розвитку туризму в регіоні;
- оцінити історико-культурний потенціал для подальшого використання у туристичній діяльності.

Об'єкт дослідження – історико-культурний потенціал Одеської області.

Предмет дослідження – теоретичні і практичні аспекти дослідження історико-культурного потенціалу Одеської області.

Інформаційною базою для написання магістерської роботи були теоретичні, аналітичні та статистичні матеріали, закони України та інші нормативні документи з питань управління туристичними ресурсами;

монографії та періодичні видання відомих вітчизняних і зарубіжних вчених, офіційні статистичні данні, а також Інтернет-сайти.

У дослідженні були використані методи та прийоми програмно-цільового управління, проектного аналізу, інвестиційного аналізу, вивчення та аналіз літературних джерел, спостереження.

В українській економічній літературі та у громадській практиці тривалий час спостерігається недооцінка туристичного бізнесу як однієї з найважливіших сфер соціально-економічної діяльності. Кількість теоретичних та практичних розробок у цій галузі, порівняно з іншими галузями економічних знань, незначна. Але слід виділити цілу низку вітчизняних авторів, які вивчають цю проблему: Мельник О., Бейдік А., Кобанець Л. та ін., Кабушкіна Н., а також роботи російських вчених, таких як Ніколаєнко Т., Кусков А., Лисикова О. та ін. Що ж до проблем дослідження туристського потенціалу території, то на сьогоднішній день існує велика кількість не опрацьованих питань.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає у наступному:

- визначити поняття «потенціал» у туристичній діяльності;
- проаналізувати сучасний стан розвитку туризму в Україні;
- описати світовий досвід використання історико-культурного потенціалу;
- вивчити національний досвід використання історико-культурного потенціалу;
- проаналізувати сучасний стан і перспективи розвитку туризму в регіоні;
- оцінити історико-культурний потенціал для подальшого використання у туристичній діяльності.

Структура і зміст роботи. Складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Кваліфікаційна робота містить 71 сторінок, основний зміст викладено на 63 сторінках, 6 таблиць, 2 малюнки, список використаних джерел з 76 найменуваннями.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ» етимологія понять туристичного потенціалу, туризму та туристичної діяльності; створюється уніфіковане визначення туристичного потенціалу, тощо вивчається класифікація культурної спадщини.

У другому розділі «СВІТОВИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ» вивчається сучасний стан туризму в Україні, проводиться аналіз досвіду управління туристичним потенціалом в Польщі, Франції, Чехії, Італії та Японії, порівнюється з українським досвідом.

У третьому розділі «НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ ЯК ЧИННИКА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ» наводиться сучасний стан та післявоєнні потенційні перспективи розвитку туризму в регіоні, описується та оцінюється історико-культурний потенціал Одеської області.

ВИСНОВКИ

1. У сучасному суспільстві туризм має велике значення для розвитку економіки України. Наразі війна пригальмувала його розвиток. Після перемоги України доведеться витратити значні суми на відновлення об'єктів інфраструктури. Проте, можна сприймати це як можливість не для відновлення, а для розбудови туристичної інфраструктури України. Звісно такий процес потребуватиме значних інвестицій від держави, але, з іншого боку, після його завершення буде можливо досягти цілей Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року.

2. Україна може використати досвід Польщі, пов'язаний з побудовою інноваційної моделі, головним компонентом якої є інтеграційна взаємодія на п'яти основних рівнях: міжнародна спільнота, органи державної влади, представники органів місцевого самоврядування, суб'єкти надання послуг та споживачі. Науковці насправді є трохи відокремленою спільнотою, які прямо не входять в таку модель, але забезпечують її науковими матеріалами та методичними рекомендаціями щодо їх подальшого застосування.

Вважаємо, що державним органам України слід розробити таку саме інтегровану модель, яка, крім цього, ще й враховуватиме туристичний розвиток депресивних регіонів України.

Отже, для України було б чудово, використовуючи досвід Польщі, розробити інтеграційну модель державного регулювання сфери надання туристичних послуг, проводити промо-кампанії туризму в Україні, сформувати уніфіковану систему стандартів надання туристичних послуг, розробити єдині критерії оцінки потреби в додаткових фінансових ресурсах, врахувати наявність депресивних регіонів та розробити програму їх туристичного розвитку, тощо. Всі ці дії можливі виключно після перемоги України та відновлення і розбудови туристичної та транспортної інфраструктури.

3. Необхідно звернути увагу на вироблення та виконання єдиної державної стратегії розвитку як зовнішнього, так і, насамперед, внутрішнього ринку туризму, як можливість впливу на національну самосвідомість населення України, підвищення його культурного рівня та міжрегіональних комунікаційних зв'язків.

Також, в силу характеристики туризму як сприйнятливої до застосування інформаційних технологій у підсистемах організації та управління, мобільної та економічно ефективною галузі, можна розглядати туризм як сферу високо інтегрованих послуг, яка може стати одним із значних чинників економічного зростання країни в період економічної кризи та війни на території України.

4. Підвищення туристичної привабливості міста Одеси сприяло поліпшенню туристичної інфраструктури та комплексного благоустрою. З інших міст України в Одесу були запущені додаткові поїзди, відкриті бюджетні прямі авіарейси. Інформація про Одесу розміщена у популярних українських агентствах і міжнародних виданнях, проведених рекламних турах для представників українських і зарубіжних ЗМІ, туристичних операторів.

Тим не менше, разом з позитивними тенденціями в розвитку туристичного потенціалу, Одеський регіон має низку проблем, пов'язаних з модернізацією туристичної інфраструктури.

Основною метою розвитку туристичної інфраструктури є формування на території Одеського регіону сучасного ефективного туристичного комплексу відповідно до міжнародних вимог. Це призведе до додаткових можливостей регіону в задоволенні потреб у туристичних послугах, як громадян України, так і зарубіжних туристів. Забезпечує зростання державного та місцевого бюджетів за рахунок надходжень іноземного капіталу, створення додаткових робочих місць у регіоні.

5. Проведені дослідження дозволяють зробити висновок про те, що туристична інфраструктура Одеського регіону на даний час не задовольняє в

повному обсязі попит на туристичні і супутні послуги. Процеси регіонального розвитку економіки, динаміка організованого та індивідуального туризму в регіоні, передбачає необхідність розробки комплексної регіональної стратегії з розвитку туристичної інфраструктури та залучення додаткових інвестицій.

б. Сфера туризму та курортів на державному рівні не відіграє значної у повноцінному виконанні економічних, соціальних та гуманітарних функцій збереженні довкілля та культурної спадщини, наповненні бюджетів усіх рівнів, створенні нових робочих місць, збільшенні частки сфери послуг у структурі внутрішнього валового продукту. І це є наслідком існуючих недоліків у системі стратегічного бачення цієї галузі. Тому на сьогоднішній день першочергового рішення вимагають завдання ретельного та обґрунтованого вибору стратегічних напрямів оновлення та розвитку рекреаційно-туристичного сектору регіональної економіки. Як такі стратегічні напрями в даній роботі розглянуто низку стратегій розвитку потенціалу індустрії гостинності м. Одеси. Забезпечення реалізації можливих перспективних стратегій розвитку рекреації та туризму у м. Одесі у роботі досліджено крізь призму впровадження інвестиційного партнерства як базового принципу інвестиційної політики розвитку індустрії гостинності.

АНОТАЦІЯ

на кваліфікаційну роботу студентки ЦЗФН Шушарєвої А. О.
на тему:

«Особливості використання історико-культурного потенціалу Одеського регіону як чинника розвитку туризму»

здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 242 Туризм
Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2023 рік

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів; містить 6 таблиці, 2 малюнок, висновки. Список літератури складається з 76 найменувань.

Об'єкт дослідження – історико-культурний потенціал Одеської області.

Предмет дослідження – теоретичні і практичні аспекти дослідження історико-культурного потенціалу Одеської області.

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ» етимологія понять туристичного потенціалу, туризму та туристичної діяльності; створюється уніфіковане визначення туристичного потенціалу, тощо вивчається класифікація культурної спадщини

У другому розділі «СВІТОВИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ» вивчається сучасний стан туризму в Україні, проводиться аналіз досвіду управління туристичним потенціалом в Польщі, Франції, Чехії, Італії та Японії, порівнюється з українським досвідом.

У третьому розділі «НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ ЯК ЧИННИКА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ» наводиться сучасний стан та післявоєнні потенційні перспективи розвитку туризму в регіоні, описується та оцінюється історико-культурний потенціал Одеської області

Ключові слова: туристична діяльність, туризм, туристичний потенціал, історико-культурний потенціал.

SUMMARY

for qualification work of FME student
on the topic:

""Features of the achievement of the historical and cultural potential of the Odessa region as an official for the development of tourism""

obtaining a bachelor's degree in the specialty 242 Tourism
Odessa National Economic University, Odessa, 2023

Qualification work consists of three sections; contains 6 tables, 2 figure, conclusions. The list of literature consists of 53 items.

The object of research is the historical and cultural potential of Odessa region.

The subject of the study is the theoretical and practical aspects of the study of the historical and cultural potential of the Odessa region.

In the first chapter "THEORETICAL BASIS OF TOURISM DEVELOPMENT" etymology of concepts of tourist potential, tourism and tourist activity; a unified definition of the tourist potential is created, etc., the classification of cultural heritage is studied

In the second chapter "WORLD AND NATIONAL EXPERIENCE OF USING THE HISTORICAL AND CULTURAL POTENTIAL FOR THE DEVELOPMENT OF TOURISM" the current state of tourism in Ukraine is studied, the experience of managing tourist potential in Poland, France, the Czech Republic, Italy and Japan is analyzed and compared with the Ukrainian experience.

The third chapter "DIRECTIONS OF USING THE HISTORICAL AND CULTURAL POTENTIAL OF THE ODESSA REGION AS A FACTOR OF TOURISM DEVELOPMENT" presents the current state and post-war potential prospects for the development of tourism in the region, describes and evaluates the historical and cultural potential of the Odessa region

Key words: tourist activity, tourism, tourist potential, historical and cultural potential.